Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	8Csp/74/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8120204764
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Jaselský
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2022:8120204764.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: Y. Č.Ý., A.. XX.XX.XXXX, W. W. XX, XXX XX W., proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpeného: Remedium Legal s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia, primeraného finančného zadosťučinenia a zaplatenia nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 955,65 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 955,65 € od 11.06.2020 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

III. Vo vzťahu k výroku I. a II. je žalovaný p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 10 %.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150,- €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu o primerané finančné zadosťučinenie z a m i e t a.

VI. Vo vzťahu k výroku IV. a V. je žalovaný p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

VII. Žalobu o náhradu škody z a m i e t a.

VIII. Vo vzťahu k výroku VII. je žalobca p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 21.04.2020 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že Okresný súd Bratislava IV uznesením zo 16.07.2019 rozhodol na základe jeho podnetu, že jeho námietkam proti exekúcii vyhovuje, vyhlasuje exekúciu za neprípustnú a zastavuje ju. Exekučný súd dospel k záveru, že žalovaným predložené rozhodcovské rozhodnutie bolo vydané v rozpore so zákonom (bez právomoci orgánu na jeho vydanie), a teda nemohla z neho vzniknúť žalobcovi žiadna povinnosť. Takéto rozhodnutie nie je spôsobilým exekučným titulom. Citované rozhodnutie exekučného súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 15.08.2019. Žalobca k svojmu podnetu na zastavenie exekúcie priložil potvrdenie o úhradách vo výške 1.738,- € za obdobie od 22.01.2010 do 26.02.2018.

3. Žalobca si okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil aj nemajetkovú ujmu za stres frustráciu, jeho poškodenie pre viac ako 9-ročný zápis v registri exekúcii, obmedzenie jeho, poškodením bonity žalobcu v bankách a psychické týranie, tým, že žalovaný sa podvodom a vedomým porušením spotrebiteľských práv žalobcu snažil okradnúť ho. Žalobca realizoval výkon práva na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky - neplatnej rozhodcovskej doložky od roku 2009. K požadovanej sume primeraného finančného zadosťučinenia dospel tak, že žalovaný sa bezdôvodne obohacoval 11 rokov (od roku 2009 do roku 2011), čo je spolu 132 mesiacov. Suma 20.000,- € po vydelení počtom 132 mesiacov činí 151,51 €, ktorá je nižšia ako výška životného minima. To ako keby žalovaný zaplatil počas jedenástich rokov každý mesiac za telefonovanie za volantom pokutu so zľavou vo výške 50 €.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť.

5. Žalovaný uviedol, že k bezdôvodnému obohateniu môže dôjsť len v prípade, ak bol získaný majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, z čoho vyplýva, že k bezdôvodnému obohateniu nemôže dôjsť v prípade, ak na prijatie plnení existoval právny dôvod (titul). Žalovaný v čase prijímania peňažných plnení disponoval hmotnoprávnym nárokom voči žalobcovi. Dňa 18.05.2004 žalobca uzavrel so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Zmluvu o pôžičke, na základe, ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 30.000,- Sk (995,81 €). Keďže si žalobca neplnil povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy, pôvodný veriteľa na základe zmluvy postúpil pohľadávku na žalovaného. Pohľadávka žalovaného ku dňu postúpenia (t.j. ku dňu 15.02.2006) predstavovala sumu vo výške 44.208,- Sk (1.467,44 €). Žalovaný si následne túto pohľadávku uplatnil pred rozhodcovským súdom, ktorý žalobcu zaviazal právoplatne a vykonateľne na zaplatenie sumy 782,35 € s príslušenstvom, pričom uvedené rozhodnutie nebolo nikdy výrokom súdu zrušené.

6. Žalobca nepreukázal a nešpecifikoval, že svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy už splnil a teda ďalej plnil svojmu veriteľovi bez právneho dôvodu a nepreukázal kedy sa mal začať podľa jeho názoru veriteľ na jeho úkor bezdôvodne obohacovať. Žalobca nepreukázal, že by plnenia poskytol na účet žalovaného, teda akú sumu titulom úveru zaplatil žalovanému. Predmet bezdôvodného obohatenia sa totiž musí vydať tomu, na úkor koho sa získal, pričom z predložených dôkazov vyplýva, že plnenia poskytla žalovanému Mária Čmiľanská. Tvrdenie, že žalobca bol disponentom na jej bankovom účte je právne irelevantné, keďže žalobca aj v takom prípade disponoval s cudzími prostriedkami. Pokiaľ by aj bolo preukázané, že Mária Čmiľanská resp. Katarína Čmiľanská plnila za žalobcu žalovanému jeho dlh, potom je zrejmé, že týmito plneniami žalobca len uhrádzal dlh, ktorý mal voči týmto osobám. Ak by Mária, resp. Katarína plnili žalovanému bez právneho dôvodu (t.j. nie titulom dlhu žalobcu), potom by aktívne legitimovanú subjektom na vydanie takýchto plnení v súlade s ustanovením § 456 Občianskeho zákonníka by boli len osoby, ktoré tieto plnenia uskutočnili.

7. Žalovaný zároveň z opatrnosti vzniesol námietku premlčania akéhokoľvek plnenia žalobcu poskytnutého pred 21.04.2018. Z odôvodnenia žaloby vyplýva, že posledné plnenie, ktoré žalovaný prijal titulom žalobcov vodou bolo dňa 27.02.2018. Z uvedeného je zrejmé, že aj v prípade, ak by plnenia predstavovali bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, potom by bol tento nárok v celom rozsahu premlčaný.

8. K primeranému finančnému zadosťučineniu vo výške 20.000,- € žalovaný uviedol, že zákon o ochrane spotrebiteľa na vznik takéhoto nároku vyžaduje, aby oprávnená osoba najprv úspešne uplatnila na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitnými právnymi predpismi. Je zrejmé, že žalobca nie je osobou, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti a teda žalobcovi nevznikol nárok na primerané finančné zázemie učinenia. Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca neoznačil porušenie konkrétnych spotrebiteľských práv, resp. spotrebiteľského práva, v dôsledku porušenia ktorých mu mal vzniknúť tento nárok. Dodal, že nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu a preto aj v prípade, ak by žalobca takéto porušenie označil, žalovaný nemôže byť subjektom, ktorý za takéto porušenie spotrebiteľských povinnosti žalobcu zodpovedá. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok bol týmto subjektom peňažný ústav poskytujúci úver, teda postupca. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nie je vo vzťahu k takémuto nároku pasívne vecne legitimovaný.

9. Žalobca k námietke premlčania uviedol že dňa 25.04.2018 na Okresnom súde Prešov nahliadol do spisu v inej exekučnej veci žalovaného proti žalobcovi značky pod sp.zn. 15Er/85/2010 a vyžiadal si kópie rozsudkov okresného súdu a Krajského súdu v Prešove v predmetnej veci. Až následne doma

po preštudovaní posudkov zistil, že exekúcia zn. Ex 6529/09u je neprípustná, nekalé podmienky sú neplatné, že žalovaný obdržal tieto uznesenia súdov a vedome sa obohacoval na majetku žalobcu, keď uhradené peniaze nevrátil späť ani na jeho písomnú výzvu. Žalovaný bol pri iných exekúciách proti žalobcovi oboznámený o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v podobe rozhodcovské doložky a neplatnosti rozhodcovského rozsudku už od roku 2011, ale aj tak naďalej prijímal peniaze od žalobcu a vedome sa na jeho úkor obohacoval, a preto nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný subjektívnej dvojročnej lehote a taktiež ani 10-ročnej objektívnej lehote.

10. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že pre zastavenie exekúcie je potrebné nazerať na prijaté podania ako na bezdôvodné obohatenie. Povinnosť žalobcu zo zmluvy o pôžičke bez ohľadu na existenciu rozhodcovského rozsudku, resp. bez ohľadu na prípadné zastavenie exekúcie trvá naďalej. Rozhodcovský rozsudok len deklaroval povinnosť žalobcu, ktorá vyplýva z hmotného práva. Ani zrušenie uvedeného rozhodnutia neznamená, že jeho povinnosť titulom dlhu zo zmluvy zanikla. Plneniami bol uspokojovaný dlh, ktorý preukázateľne existoval, a preto prijatie takéhoto plnenia nemôže predstavovať bezdôvodné obohatenie. Žalobca ničím nepreukázal, že svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy už splnil a tak ďalej plnil veriteľovi bez právneho dôvodu a tiež nepreukázal, kedy sa mal začať veriteľ na jeho úkor bezdôvodne obohacovať.

11. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu o začatí plynutia premlčacej doby až od momentu, kedy sa oboznámil s rozhodnutiami v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 15Er/85/2010. Väčšina nepreukázaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bola platená viac ako 3 roky pred podaním žaloby, a teda nárok bol uplatnený po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. V súvislosti s úvahami o aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej doby poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018. S ohľadom na použitie trojročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej doby platí rovnaká dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť od doby, kedy sa oprávnený dozvedel o bezdôvodnom obohatení.

12. Žalovaní v podaní zo dňa 04.01.2022 uviedol, že z administratívnych dôvodov už nedisponuje originálom listiny, ktorou bola zmena veriteľa žalobcovi oznamovaná. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalobcovi doručené najneskôr spolu so žalobou v rozhodcovskom konaní. Na základe tejto skutočnosti žalovaný považoval za nesporné, že žalobca mal vedomosť o postúpení pohľadávky. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe žalovaný uviedol, že tu nie je daný dôvod na uplatňovanie desaťročnej doby, keďže z podstaty predmetu podnikania žalovaného okrem iného vyplýva, že žalovaný profesionálne vymáha pohľadávky a poskytuje spotrebiteľské úvery. Žalovaný tiež uviedol, že navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené a teda v prípade, že dôjde k vykonaniu exekúcie, hoci sa neskôr ukáže, že exekúcia nemala byť vykonaná, nemožno už vykonaný exekučný úkon zrušiť. Ak by sa prijal záver o nedôvodnosti exekúcie, nie je možné spätne sa dožadovať navrátenia do pôvodného stavu, v tomto prípade navrátenia finančných prostriedkov späť povinnému.

13. Žalobca na pojednávaní uviedol, že na zmluve o pôžičke sa nenachádza jeho podpis a preto je zmluva neplatná. Ďalej namietol, že zmluva o postúpení nie je platná, nakoľko žalovaný nepredložil všetky prílohy, najmä odovzdávací protokol, oznámenie, preberací protokol, zoznam pohľadávok na CD nosiči, čo znamená, že žalovaný sa podvodom bez akéhokoľvek právneho nároku požadoval peňažné plnenie od žalobcu, čo je priamy úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

14. Súd vykonal dokazovanie listinami, pričom zistil nasledovné:

15. Dňa 18.05.2004 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a spoločnosťou Quatro, a.s. ako veriteľom uzavretá Zmluva o pôžičke č. 2001747, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcovi pôžičku vo výške 30.000,- Sk, ktorú sa žalobca zaviazal splácať v 36. mesačných splátkach po 1.228,- Sk.

16. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 15.12.2006 medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (právny nástupca spoločnosti Quatro, a.s.) ako postupcom a žalovaným ako postupníkom Došlo k prevodu pohľadávky s vyššie uvedené zmluvy na žalovaného.

17. Rozsudkom rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore s.r.o. zo dňa 15.07.2009, sp. zn. EP 70887/09 bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 782,35 €, ako aj úrok

z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 782,35 € za dobu od 26.09.2004 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 78,24 €, trovy konania vo výške 256,90 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

18. Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 16.07.2019, č.k. 15Er/2829/2009-136, námietkam povinného (žalobcu v tomto konaní) vyhovel, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Citované uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.08.2019.

19. Z výpisov z účtu (č.l. 27 - 49) je zrejmé, že žalobca poukázal žalovanému na predmetný úver za obdobie od 22.01.2010 do 26.02.2018 celkovo sumu vo výške 1.738,- €.

20. Z čestného prehlásenia Kataríny Čmiľanskej súd zistil, že menovaná v období 01/2018-02/2018 najprv prijala peniaze od svojho brata (žalobcu), ktoré obdŕžal ako dávku v nezamestnanosti a následne ich preposlala zo svojho účtu na účet vedený v m-Bank, ktorého bol disponentom, a to vo výške 500,- € a taktiež na účet žalovaného vo výške 52,- € s variabilným symbolom 474432.

21. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

22. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

23. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

24. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení od 01.04.2002 do 30.06.2006 (ďalej aj ako „ZoSÚ“), zákon sa ďalej nevzťahuje na úver formou preddavku na bežný účet poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditné karty..

25. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

26. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 3 ods. 1 a 2 ZoSÚ, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.4) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania..

28. Podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere, musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

29. Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí6) obsahuje najmä
a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
f) meno a adresu spotrebiteľa,
g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

30. Podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

31. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

32. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

33. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bola dňa 18.05.2004 uzatvorená zmluva o pôžičke na sumu 30.000,- Sk. Nie je nevyhnutné aby podpisy účastníkov zmluvy boli na tej istine ako tomu tak bolo v tomto prípade (§ 40 ods. 3 OZ). Podstatná je obsahová zhoda návrhu zmluvy a akceptačného prejavu druhej strany. Z ustanovenia § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. vyplýva, že od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené nie sú. Keďže predmetná zmluva okrem výšky poskytnutej pôžičky, výšky mesačnej splátky počtu mesačných splátok neobsahovala žiaden ďalší údaj o výške požadovaných úrokov, prípadne iných poplatkov súd dospel k jednoznačnému záveru, že veriteľovi vznikol iba nárok na vrátenie reálne čerpaných peňažných prostriedkov žalobcom. Zmluva taktiež neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miery nákladov. Vzhľadom na uvedené možno považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bezpoplatkov a žalovanému tak vznikol iba nárok na vrátenie úverových prostriedkov poskytnutých jeho právnym predchodcom žalobcovi v celkovej výške 995,82 €.

34. Z rozhodcovského rozsudku vydaného dňa 15.07.2009 súd zistil že výška neuhradenej istiny dlhu predstavovala sumu 782,35 €, z čoho vyplýva že žalovaný uhradil na istinu sumu vo výške 213,47 €. Žalobca nepreukázal, aká suma bola započítaná na úroky. Nebolo sporné, že žalovanému bola na predmetný úver poukázaná suma v celkovej výške 1.738,- € v období po 01/2010. z uvedeného vyplýva že žalovaný preukázateľne uhradil veriteľovi celkovo sumu vo výške 1.951,47 €. Žalovaný tak vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť preplatil poskytnutý úver v sume 955,65 € (1951,47 € - 995,82 €), ktorú je žalovaný povinný vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia.

35. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že povinnosť žalobcu vrátiť poskytnuté finančného prostriedky na základe zo zmluvy o pôžičke nezanikla ani z dôvodu zastavenia exekúcie pre neplatnú rozhodcovskú doložku a teda neplatný exekučný titul. Samotná neplatnosť rozhodcovskej doložky teda nemá za následok neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy a preto žalovaný mal nárok na zaplatenie pohľadávky pozostávajúcej z istiny reálne čerpaných finančných prostriedkov žalobcom.

36. V danom prípade neobstojí námietka žalovaného, že išlo o plnenie na základe právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý zrušený nebol. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, /či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky/, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku v zmysle jeho nezáväznosti. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť

rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné /nulitné/, teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce /uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 6Cdo 219/2012 zo dňa 25.2.2013/. V danom prípade bol rozhodcovský rozsudok vydaný Rozhodcovským súdom na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, čo vyplýva zo záverov rozhodnutia exekučného súdu v exekučnom konaní 15Er/2829/2009 a preto ide o rozhodnutie, ktoré je z materiálneho hľadiska nevykonateľné a teda nie je exekučným titulom osvedčujúcim hmotnoprávny nárok žalovaného.

37. Súd má za zo, že ak k úhrade prostriedkov došlo z účtu, ktorého žalobca bol len disponentom, a teda majiteľom bola iná osoba ako žalobca, nevylučuje to, že žalobca poukazoval veriteľovi vlastné finančné prostriedky. Bankový účet predstavuje len prostriedok na uhrádzanie dlhu a preto je námietka žalovaného, že platby neboli realizované z jeho bankového účtu a preto nešlo o jeho finančné prostriedky, nedôvodná. Taktiež z čestného prehlásenia Kataríny Čmiľanskej vyplýva, že bola len prostredníkom medzi žalobcom a žalovaným, a teda že žalovanému poukázala finančné prostriedky, ktoré boli majetkom žalobcu. Konaní taktiež nebolo preukázané tvrdenie žalovaného o existencii záväzkového vzťahu medzi ňou a žalobcom.

38. Čo sa týka zákazu navrátenia do pôvodného stavu exekučnom konaní je potrebné poukázať na to, že v tomto prípade sa nejednalo o nejaké chyby pri vymáhaní pohľadávky v exekučnom konaní, ale že exekučné konanie nemalo vôbec prebiehať. Restitutio in integrum nijako nevylučuje tzv. exekučné spory po skončení exekučného konania, napríklad tzv. spory z lepšieho práva, a za istých okolností ani povinnosť vydať ako bezdôvodné obohatenie plnenie získane neoprávnenou exekúciou (viď Exekučný poriadok, 2. vydanie, C. H. Beck 2015.

39. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 107 OZ. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel až dňa 25.04.2018, kedy nazrel do exekučného spisu a vyžiadal si kópie rozhodnutí. Deň nahliadnutia do spisu nebol medzi stranami sporný. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, preukázateľná vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, čo v danom prípade nastalo dňa 25.04.2018. Keďže žalovaný nepreukázal, že sa žalobca dozvedel o prípadnom bezdôvodnom obohatení skôr, súd vychádzal z uvedeného dátumu. Žaloba bola podaná na súd dňa 21.04.2020, t.j. v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. V čase uzatvorenia zmluvy zákon č. 258/2001 Z.z. v ust. § 4 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Veriteľ si musel si byť vedomý, že neuvedením úrokovej sadzby a výšky RPMN v zmluve mu nevznikne nárok na úroky a poplatky, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedeným dôsledkom uzrozumený. Konanie právneho predchodcu žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa, nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval právny predchodca žalovaného a predložil ho na podpis žalobcu. Následne do právneho postavenie pôvodného veriteľa vstúpil žalovaný, ktorý taktiež prijímal platby od žalobcu. Z uvedeného dôvodu je v danom prípade potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá

začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobcu prekročila sumu poskytnutého úveru. V tomto prípade teda objektívna premlčania doba vo vzťahu k priznanej sume márne neuplynula, keďže k preplateniu úveru došlo dňa 28.02.2014.

40. Čo do námietky žalovaného, že nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní súd uvádza, že nadobudnutie pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je spotrebiteľom je rizikom, že v súdnom konaní budú zmluvné podmienky, postupy veriteľov podrobené skúmaniu súdom a v prípade zistenia porušenia právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa budú voči zodpovednej osobe vyvodené následky a uložené sankcie predpokladané zákonom. Zároveň súdy už opakovane judikovali, že pasívne legitimovaným je aj právny nástupca dodávateľa, preto ani táto námietka nie je dôvodná.

41. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

42. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

43. Dlh, vzniknutý bezdôvodným obohatením je dlhom, ktorého zročnosť nie je určená právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu, alebo nevyplýva z dohody účastníkov, a preto je dlžník, v tomto prípade žalovaný, podľa § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia pokiaľ ide o sumu 955,65 € súd považoval žalobu, keďže žalobca nepredložil súdu žiadnu predžalobnú výzvu, ktorou by sa domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia. Zásielka obsahujúca žalobu bola vydaná žalovanému dňa 09.06.2020, a preto sa druhým dňom po jej doručení (11.06.2020) dostal žalovaný do omeškania. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 955,65 € od 11.06.2020 do zaplatenia. Súd dodáva, že podanie zo dňa 03.06.2018, na ktoré sa odvolal žalobca na pojednávaní bolo doručené súdu a nie žalovanému.

44. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa („ZoOS“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

45. V predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20.000,- € v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 ZoOS. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

46. Súd má za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že žalovaný si uplatnil nárok v rozhodcovskom konaní na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, pričom žalobca sa úspešne domohol vydania bezdôvodného obohatenia. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu, ako spotrebiteľa, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

47. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia tak pre žalobcu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150,- €. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku

konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného. Zároveň je odmenou za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším žalovaným. Súd pritom zobral do úvahy to, že žalobca mohol finančné prostriedky, o ktoré sa žalovaný bezdôvodne obohatil, použiť na uspokojenie svojich životných potrieb. Vzhľadom na okolnosti veci súd sumu 150,- € pokladal za primeranú tak, aby boli naplnené všetky funkcie primeraného zadosťučinenia. Pokiaľ ide o žalobcom žiadanú sumu 20.000,- € tak táto suma je zjavne neprimeraná.

48. Súd zamietol žalobu v časti nároku na náhradu škody vo výške 371,- €. V danom prípade nie sú splnené základné predpoklady pre vznik nároku z titulu náhrady škody. Žalobca v konaní netvrdil a ani nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného v súvislosti so vznikom škody, taktiež zavinenie žalovaného, ani príčina súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Tým, že žalovaný nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie na základe jeho výzvy a odmietol jeho nárok, neporušil tým žiadnu svoju záväzkovú, zmluvnú, alebo mimozáväzkovú povinnosť. To, že žalovaný nepovažoval nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodný nepredstavuje poručenie zmluvnej alebo mimozmluvnej povinnosti. Sporová strana má právo sa v spore brániť. Okrem toho ak žalobca zahrnul do náhrady škody nárok na náhradu za stratu času k tomu súd uvádza, že žalobca nie je advokát, a preto mu nárok na náhradu času a odmenu za úkony ani nemohol vzniknúť. Navyše žalovaný nepreukázal vynaloženie finančných prostriedkov ako nákladov v súvislosti prípravou žaloby. Vzhľadom na uvedené žalobu o náhradu škody zamietol.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 2 CSP a žalobcovi, ktorý bol úspešný v rozsahu cca 55 % z hodnoty sporu a neúspešný v 45 % z hodnoty sporu /celkový nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia 1.738,- €/ priznal nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdiele úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 10 %.

52. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

53. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

54. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesné neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladatelství C. H. Beck).

55. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide

o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

56. Na základe uvedeného preto súd v konaní o primerané finančné zadosťučinenie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže jeho výška závisela od úvahy súdu.

57. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody bol žalovaný úspešný v plnom rozsahu, a preto súd zaviazal žalobcu na náhradu trov konania, ktoré tomto konaní vznikli žalovanému.

58. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

59. Súd nevykonal dokazovanie zabezpečením príloh k zmluve o postúpení pohľadávok a tiež potvrdenia ohľadom toho, či došlo k zaplateniu sumy za postúpenie pohľadávky, nakoľko vykonanie takéhoto dôkazu nepovažoval za účelné vo vzťahu k predmetu tohto konania. Otázka platnosti zmluvy o postúpení nie je predmetom naliehavého právneho zástupcu žalobcu. Okrem toho ak by aj zmluva o postúpení pohľadávok nebola platná a žalovaný by nemal byť vecne pasívne legitimovaný, aj tak by žalobca plnil žalovanému bez právneho dôvodu a aj vtedy by mal žalobca nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.